

være ret naturligt at supplere denne Lovgivning med en Udvidelse af Selvpensioneringssystemet. Paa Finansloven staa 2,55 Mill. til Embedsmændenes Pensionering. Man kunde jo for de mindre Embeders Vedkommende nøjes med nogle faa Procent til Pensionskassen og for de større Embeders Vedkommende gaa over til fuld Selvpensionering. Man vil da i Tidens Løb kunne indføre Besparelser vistnok af Millioner. — Jeg vil gerne henlede den højtærede Finansministers Opmærksomhed paa dette Spørgsmaal. Jeg synes, det burde tages op til Overvejelse.

Emil Petersen: Den højtærede Konseilspræsident har blandt andet bebudet en Revision af Sparekasseloven, hvorved der kunde skabes et mere effektivt Tilsyn med vore Sparekasser, og den Tanke har vundet Tilslutning fra alle Sider her i i Salen hos dem, som have haft Ordet for at omtale dette Forhold. Det kan jo heller ikke være anderledes, end at de Bedragerier, som have ruineret en af vore største Sparekasser, til Overmaal have godtgjort, at det nuværende Sparekassetilsyn er ufyldestgørende. Jeg vil derfor ogsaa støtte Bestræbelserne for at tilvejebringe mere betryggende Forhold med Hensyn til vore Sparekasser. Men jeg maa bestemt fraraade, at Staten griber ind i disse Forhold paa en saadan Maade, at Initiativet slappes og Ansvarsfølelsen svækkes hos Sparekassernes Ledelse. Hver Gang en Krise indtræder, som berører Institutioner, til hvilke der er knyttet saa store Interesser som til Sparekasserne, er der en almindelig Tilbøjelighed hos visse Folk til at paakalde Statens Mellemløst. Man forstaar dette i en Tid som denne med saadanne Kalamiteter som Bankkrisen og de store Svindlerier i Den sjællandske Bondestands Sparekasse, der have ruineret en stor Del af en hel Landsdels Landbefolkning. Saa længe dette er i frisk Minde, forstaar man, at saadanne Tanker komme op. Thi man er jo nu om Dage saa vant til, at Statens Indgriben paakalder ved alle mulige, og jeg kan gerne sige umulige Lejligheder. Der er Grund for os til at standse og se os tilbage for at overveje, om vi i vor almindelige Lovgivning kunne gaa den Vej, som man her tilsigter. Vi ere stærkt paa Vej til at drukne al personlig Frihed i Politikontrol. Dette gælder Lovgivningen paa mange forskellige Omraader baade paa Privatlivets, det borgerlige Livs og Aandslivets Omraade. Ordet Frihed er blevet moderne, et Slagord,

som alle Partier føre i Munden, og ikke mindst de, som ivre stærkest for at sætte os under Formynderskab og omdanne Staten til et stort Overformynderi. Formynderiet kan gøre Nytte for mindreaarige og Idioter, men det er mindre attraa værdigt for voksne Mennesker med Frihedstrang og nogen Forstaaelse af Frihedens hellige Idé. At komme under Formynderskab ønsker man ikke, selv om det er Staten, der er den store Overformynder. I gamle Dage brugte man Gangkurv til Smaa børn; man bruger dem ikke saa almindeligt nu, thi man er kommen efter, at Børnene lære hurtigst og sikrest at gaa, naar de ikke benytte Gangkurv. Det forekommer mig, at der i vor Lovgivning er nogen Tendens til at sætte den voksne Befolkning i Gangkurv og gøre Staten til en Barne pige for os alle. Det er en Sygelighed og en svagelig Tilbøjelighed, at man ikke, hvor man opdager Brøst og Mangler i Samfundslivet, selv tager Initiativet til at gribe ind og rette det skæve, men at man som oftest afventer og paakalder Statens Indgriben med et Lovbud.

Det forekommer mig, at der baade i Pressen og her i Salen har været Ordførere, som have stræbt i videst muligt Omfang at gøre Regeringen ansvarlig for alt, hvad der sker, selv paa Omraader, hvor Regeringen almindeligvis ikke kan gribe ind eller lede eller bære Ansvaret, fordi den ingen Indflydelse har paa de Afgørelser, der blive truffet. Jeg vil advare imod en saadan Tendens; Regeringen kan ikke være tjent dermed, Befolkningen ikke heller. Thi derved svækker man Regeringens Ansvar i Almindelighed paa de Omraader, hvor den bærer det fulde Ansvar. Man bør ikke bestandig gaa ud fra, at Staten er i Stand til at raade Bod paa alle mulige Farer og Ulemper, eller mene, at Staten ene ejer den Urt, der kan bringe Helse for enhver Farsot. Ogsaa Statens Evne til at ordne og sikre er i høj Grad begrænset. Man gør sig skyldig i en Illusion, dersom man paa mange Omraader og specielt paa saadanne Omraader, der have været paa Tale i disse Dage, saaledes det om vore Sparekasser, mener, at Statens Indgriben ene kan bringe heldige Tilstande til Veje. Jeg vil ikke benægte, at den nuværende Sparekasseinspektør er en dygtig og samvittighedsfuld Mand, ej heller, at Sparekasseinstitutionen i det hele har virket heldigt. Jeg tror ogsaa, at de tidligere Sparekasseinspektører have været dygtige og samvittighedsfulde Folk, som have gjort deres Gerning saa godt, de have kunnet